



ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Α.Ε. ΣΥΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	3180
Ημερομηνία καταβολής	2.2.18

Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. κ. Υπουργούς:

- Πολιτισμού και Αθλητισμού
 - Τουρισμού
 - Οικονομικών
- Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ : «Αναγκαίο ένα συνολικό σχέδιο διάσωσης και αξιοποίησης των κτηρίων που έχουν συνδεθεί με την περίοδο που ευδοκίμούσε η καλλιέργεια του καπνού στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου».

Το Αγρίνιο και άλλες περιοχές της Αιτωλοακαρνανίας από το 1860 πραγματοποίησαν στροφή προς τις εμπορευματικές καλλιέργειες, κυρίως του καπνού που ευδοκίμούσε στην περιοχή, λόγω της αυξημένης ζήτησης και των υψηλών τιμών που προσφέρονταν τόσο από την εσωτερική κατανάλωση όσο και από τη διεθνή αγορά. Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πόλης διαφαίνεται τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα όταν επί πρωθυπουργίας Χαριλάου Τρικούπη έγιναν μεγάλα τεχνικά έργα που συντέλεσαν στην έξοδο της πόλης από την απομόνωση και στη σύνδεσή της με τα λιμάνια του εξαγωγικού εμπορίου (σιδηροδρομική γραμμή Αγρίνιο - Κρυονέρι - Λιμάνι Πάτρας).

Από τις αρχές του 20ου αιώνα η πόλη εξελίσσεται σε σημαντικό κέντρο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας καπνού. Σε αυτό συνέβαλε και η εισροή εργατικού δυναμικού προερχόμενου από τους πρόσφυγες της Μ. Ασίας. Το νέο κοινωνικό και πολιτισμικό δυναμικό συνέβαλε στη μεταβολή της φυσιογνωμίας της πόλης, με αλλαγές να συντελούνται σε επίπεδο κοινωνικών συμπεριφορών και νοοτροπιών, στην καθημερινότητα της πόλης και στον τοπικό πολιτισμό.

Η Αιτωλοακαρνανία ακολουθεί τη μεγάλη ακμή του καπνεμπορίου που παρατηρείται σε όλη την Ελλάδα (Ξάνθη, Καβάλα, Δράμα) την περίοδο 1900 - 1930 λόγω της διάδοσης του καπνίσματος από τις ανώτερες εισοδηματικές τάξεις στις μεσαίες και κατώτερες. Το «τσεμπέλια» των περιοχών Ζαπαντίου, Παραβόλας και Ξηρομέρου αγοράζονταν από τις ελληνικές καπνοβιομηχανίες

που είχαν δημιουργηθεί σε Πειραιά, Βόλο και Θεσσαλονίκη. Τα «μυρωδάτα Αγρινίου» αγοράζονταν σε υψηλές τιμές από ελληνικές και ξένες καπνοβιομηχανίες της Αιγύπτου, οι οποίες αργότερα εγκατέστησαν μόνιμους αντιπροσώπους στο Αγρίνιο.

Η ανάπτυξη του εξωτερικού εμπορίου έδωσε ώθηση στην ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα, δηλαδή της επεξεργασίας του καπνού. Η διαλογή, η επεξεργασία και η δεματοποίηση γίνονταν σε μεγάλες καπναποθήκες (σημαντικότερες από αυτές ήταν οι αποθήκες Παπαστράτου, Παπαπέτρου, Παπαβασιλείου, Κόκκαλη, Παναγοπούλου και Ηλιού) της πόλης του Αγρινίου. Γίνεται έτσι αντιληπτό πως οι καπναποθήκες και άλλα κτήρια που συνδέθηκαν με την καλλιέργεια του καπνού, είναι χώροι με ιστορική, αρχιτεκτονική και πολιτιστική αξία για την πόλη. Και ενώ φαίνεται να αναπτύσσεται ένα ενδιαφέρον και μια συζήτηση γύρω από αυτά τα κτήρια, αλλά και να δρομολογούνται προγράμματα και δράσεις, αυτά δεν φτάνουν στο ευρύ κοινό για το οποίο παραμένουν «ερμητικά κλειστά». Δυστυχώς, δεν φαίνεται να συνδέονται με ένα συνολικότερο σχέδιο αποκατάστασης, αναστήλωσης και αξιοποίησής τους.

Ένα εξόφθαλμο παράδειγμα έλλειψης συντονισμού και συνολικότερου σχεδιασμού διάσωσης και αναστήλωσης τέτοιων κτηρίων, αποτελεί το κτήριο των καπναποθηκών των αδελφών Ηλιού. Το κτήριο αυτό, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, έχει χαρακτηριστεί από το 1992 ως ιστορικό και διατηρητέο μνημείο. Για πολλές δεκαετίες, ωστόσο, έχει αφεθεί στην τύχη του, με εμφανή πλέον τον κίνδυνο κατάρρευσής του. Ένα μεγαλοπρεπές κτήριο της δεκαετίας του '30, θαυμάσιο δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως χώρος εκδηλώσεων, πινακοθήκη, μουσείο κλπ και που με την ανακαίνισή του θα αναβάθμιζε όλη την περιοχή, δυστυχώς καταστρέφεται μέρα με τη μέρα και μοιάζει πλέον με ερείπιο.

Σήμερα, η κατάσταση του κτηρίου των καπναποθηκών Ηλιού επιβάλλει την άμεση συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων φορέων. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού (ΦΕΚ 350/Β/28-5-1992), ο Δήμος Αγρινίου φέρεται ως ο τότε ιδιοκτήτης του. Χρειάζεται, προφανώς, να ξεκαθαριστεί αμέσως αν υπάρχουν νεότερα στοιχεία γύρω από το ιδιοκτησιακό καθεστώς και να δρομολογηθούν επείγοντως μέτρα για την προστασία του από ενδεχόμενη κατάρρευση. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι εγκαταλελειμμένα, αναξιοποίητα και «κλειστά» για το ευρύ κοινό παραμένουν και άλλα βιομηχανικά κτήρια καπνού στην πόλη, όπως οι αποθήκες Παπαπέτρου και Παπαστράτου, και ο Καπνικός Σταθμός Έρευνας Αγρινίου.

Επειδή η Πολιτεία έχει καθήκον απέναντι στις επερχόμενες γενιές να κρατήσει «ζωντανά» αυτά τα κτήρια, που αποτελούν σημαντικότερο κομμάτι της ιστορίας του Αγρινίου,

Επειδή η αξιοποίηση τέτοιων κτηρίων μπορεί και πρέπει να συνδεθεί με την αναβάθμιση του πολιτιστικού περιβάλλοντος και «προϊόντος» της περιοχής,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Ποια κτήρια που συνδέονται με την παραγωγή, την επεξεργασία και την εμπορία του καπνού στον Δήμο Αγρινίου, έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και ποιο το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς σήμερα;**
- 2. Ποιο το σχέδιο διάσωσης και αξιοποίησης με νέες χρήσεις των κτηρίων αυτών, που σηματοδότησαν την οικονομική και κοινωνική ζωή της πόλης του Αγρινίου και διατηρούν αξιόλογα αρχιτεκτονικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά στοιχεία;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Τριανταφύλλου Μαρία

Βαρεμένος Γιώργος

Σκουρολιάκος Πάνος